

od Sv. Jakoba v Slov. gor. Iz Ruš pa se nam poroča, da ni bilo tako hudo, kakor pravi prvo poročilo. Ni šlo za noben roparski napad, ampak za maščevanje 15letnega pijanega fanta. Fant se je v Rušah preveč napil in se v družbi istotako pijanega očeta vračal proti domu v tovarni. Kakor pač vsi pijanci se je tudi fant opotekal po cesti od leve na desno. Za njim je privozil avto in trobil na vso moč; fant se ni umaknil, ampak je iz ključovalnosti še bolj zastavil pot, tako da se je avto moral ustaviti. Izmed potnikov je eden nato glasno rekel šoferju: »Pojdi in daj mu nekaj krepkih zaušnic!« Fanta je to tako razdražilo, da je pograbil kamen. A še pred njim pa je že oče vrgel velik kamen v avto in razbil prednjo šipo. Fant je nato z malim nožem mahnil v avto in prerezal enemu potniku žep. Zdaj je hotel še metati kamenje v avto, pa avto je bil že naglo odfrčal. Ni bilo torej šest napadalcev, ampak bila sta samo dva, drugi so bili radovedni gledalci; ni bil ranjen nobeden romar, ampak raztrgan samo en žep in to ne romarju, ampak domačinu, ruškemu mizarju Eignerju, ki je pospremljal svoje znance v Maribor in se vrnil z istim avtom v Ruše. On je tisti romar, o katerem pravi poročilo napačno, da so ga težko ranjenega pripeljali nazaj v Ruše. Ko se je vrnil avto v Ruše po druge romarje, je poiskal orožnik fanta v tovarni in šofer mu je še prisolil vročo zaušnico, oče pa bo moral plačati za šipo 300 D in za žep 350 D, vrhu tega čaka oba še sodnijska kaznen.

Cela vas zgorela. V Bosni je začelo goreti v vasi Mariči in zaradi hudega vetra je bila naenkrat vsa vas v plamenu. Prebivalci niso rešili drugega kot golo življenje. Vzrok je bila ne previdnost.

V nekaj minutah — milijon ljudi brez strehe! Nad Portoriko v Osrednji Ameriki je zadivjal pretekli teden tako hud vihar, da je podrl cela mesta in vasi. Dozdaj se je dognalo, da je do milijon ljudi po tem hudem viharju ostalo brez strehe in da je na tisoče mrtvih. Lahko si mislimo, kako obsežna je ta strašna nesreča, saj je zadela pokrajino, veliko kakor je cela Slovenija!

Nov svet! Raziskovalec severnih krajev Nansen je organiziral družbo, ki bo šla v nov svet, čez 4 milijone kvadratnih kilometrov velik, ki se nahaja na severnem delu naše zemlje. Čudno, da jih težka nesreča Nobila, da jih smrt velikega Amundse na ne uplaši. Da si osvojijo ta novi svet, so pripravljeni žrtvovati milijone dolarjev.

Kje so ptički? Po Grškem divja takozvana »grška« bolezen. Zdaj so na enkrat opazili, da po vsem Grškem ni več ptičkov. Uganka jim je, ali so podlegli bolezni, ali pa so jo ovohali in pobegnili pred njo. Dejstvo je, da so ptički z Grške izginili.

Oblak mravelj v Mestrah v Italiji. Preteklo soboto zvečer ob sedmih se je vsul nad nekatere ulice mesta Mestre v bližini Benetk oblak mravelj.

Šolarji
najboljše in najcenejše
čevlje,
obleke,
torbice, 1066
kupimo letos samo pri
R. STERMECKI, CELJE

Bilo jih je toliko, da so ovirale promet na cesti. Ulično razsvetljavo pa so popolnoma zasenčile, ker so se povsedle na svetiljke. Požarne brambice so nastopile, da so z močnim tokom vode mravlje odstranile.

Strokovni zdravnik za ženske bolezni in porodništvo Med. Univ. Dr. Franjo Toplak zopet redno ordinira v Mariboru, Glavni trg 18, od 10. do 12. ure in od 14. do 16. ure. 1103

Poročila SLS.

Velik shod SLS pri Sv. Lenartu v Slov. gor. se je vršil v nedeljo, dne 16. t. m. Zbral se je ves cvet okraja. Skoro vsi župani in občinski odborniki vseh občin so prišli in več stotin drugih mož in mladeničev. To je bilo veselje pogledati, kako se je obširni prostor napolnil samih najboljših mož okraja. Predsedoval je načelnik okrajne organizacije g. Gomilšek. Govorila sta oblastni predsednik g. dr. Leskovar in narodni poslanec g. Žebot. Ljudske množice so živo odobravalje govore. Dr. Korošcu ter narodnim in oblastnim poslancem so izrekli zborovalci enoglasno iskreno zaupnico. — Po shodu se je vršil zbor županov, občinskih odbornikov in delegatov SLS. Določili so se kandidati za volitve v okrajni zastop.

Pri Sv. Barbari v Slov. gor. bode v nedeljo, dne 23. septembra, po rani sv. maši zborovanje SLS. Govori narodni poslanec g. Žebot.

Shod SLS na Vurbergu. V nedeljo, dne 23. t. m., po pozni maši govori narodni poslanec Franjo Žebot na Vurbergu.

Za okraj Maribor se je vršil zbor zaupnikov SLS v torek, dne 11. t. m.

Shod SLS v Središču ob Dravi. Na shodu SLS, ki se vrši v tukajšnjem Društvenem domu v nedeljo, dne 23. t. m., po rani sv. maši, govorijo med drugim tudi g. minister n. r. dr. Kulovec in oblastni poslanec Janžekovič. Zato, somišljeniki, vsi na shod!

Pri Sv. Križu pri Ljutomeru je bilo preteklo nedeljo veliko zborovanje SLS. Obisk je bil tako velik, da je bila prostorna društvena dvorana nabito polna ter je moralo veliko ljudi poslušati govornike zunaj dvorane. Predsedoval je oblastni poslanec Anton Slavič. Narodni poslanec g. dr. Hohnjec je obširno govoril o političnih in gospodarskih razmerah v naši državi. Osvetlil je med drugim neslovensko politiko združenih samostalnih demokratov in nekdanjih slovenskih samostojnežev, ki sedaj že

omahujejo pod težkim političnim suženjskim jarmom radičevizma in samostalno-demokratskega liberalizma. Sedanja vlada ima vršiti važno in težavno nalogo pomirjenja duhov v državi in gospodarskega ozdravljenja države. — Podpredsednik oblastne skupščine Jakob Rajh je izčrpno poročal o delovanju in uspehih oblastne samouprave na Štajerskem in o delovanju ljutomerskega okrajnega zastopa. Enoglasno je bila sprejeta resolucija, v kateri se izreka popolno zaupanje predsedniku vlade g. dr. Korošcu, poslancu dr. Hohnjcu ter oblastnim poslancem. — Po javnem zborovanju je bil zbor zaupnikov in delegatov za ljutomerski okraj, na kojem so se določili kandidati za volitve v okrajni zastop.

V Konjicah bo v nedeljo, 23. sept., ob 9. uri dopoldne sestanek delegatov, zaupnikov in občinskih odbornikov SLS za konjiški okraj. Govori narodni poslanec g. dr. Josip Hohnjec.

Lep shod SLS v Loki pri Zidanem mostu. Dne 9. t. m. smo imeli v Loki radi občinskih volitev na trgu javen shod SLS. Prvi je govoril narodni poslanec g. Franjo Žebot. Njegov govor je napravil najboljši utis. Za njim so še govorili gg. oblastni posl. Deželak, dr. Voršič iz Celja in Gajšek iz Ljubljane. Vsi govorniki so izvršili krasno svojo nalogo, zakar jim izrekamo zahvalo!

V Ormožu se je vršil dne 15. t. m. zbor županov, odbornikov in delegatov SLS. Govorila sta poslanca Žebot in Bedjanič.

Kako je s Poljšakovim zdravljenjem.

V tej zadevi smo že zelo obširno pisali. Pretekli teden se je zgodilo še sledeče:

Oblastni odbor v Mariboru je objavil to-le poročilo:

Dne 9. junija 1928 je izšel v »Slovincu« poziv g. primarija dr. Mirka Černiča, naj pride g. Poljšak v bolnico, češ, da so mu tam na razpolago bolniki, na katerih naj preizkusi učinkovitost svojega preparata. Ta poziv je izšel brez vednosti oblastnega odbora. Sličen poziv je objavil v »Slovincu« dne 13. junija 1928 g. dr. Derganc, primarij splošne bolnice v Ljubljani.

Pozivu g. dr. Černiča se je g. Poljšak odzval in sta se dne 16. junija javila g. Poljšak in zdravnik g. dr. Vilimek pri oblastnem odboru s prošnjo, da se jima v smislu poziva g. dr. Černiča omogoči preizkušnja Poljšakovega preparata. Sporazumno s primarijem dr. Černičem se je prošnji ugodilo. Pod osebnim vodstvom ter odgovornostjo zdravnika g. dr. Vilimeka se je omogočila preizkušnja preparata v bolnici na raznih bolnikih. Sestavila se je posebna komisija, katera naj bi od časa do časa ugotovila učinkovitost preparata.

V tej komisiji so sodelovali kot strokovnjaki primarij splošne bolnice ter oblastni sanitetni referent pri

velikem županu. Zasledovali pa so zdravljenje tudi drugi zdravniki, in še zlasti oni, ki so že poprej na raznih drugih bolnikih opazovali učinkovanje Poljšakovega preparata. Ta preizkušnja je trajala od 3. julija do 5. septembra 1928.

Za dne 5. septembra 1928 je bilo odrejeno splošno pregledovanje bolnikov. Na posebno povabilo so se tega pregledovanja udeležili tudi zdravniki, ki so že poprej imeli priliko opazovati učinkovanje Poljšakovega preparata in pa tudi osebe, ki so trpele, da so z uspehom uporabljale Poljšakov preparat.

Oblastni odbor je zahteval od gg. zdravnikov pismeno izvedeniško mnenje. Ta mnenja si diametralno nasprotujejo. Oblastni odbor ni kompetenten reševati ta spor in mu v to svrhu tudi niso na razpolago tehnično znanstvena sredstva. Tudi zahteva nadzorna oblast ukinitve nadaljnjih poizkusov. Manjka torej možnosti, doseči neovrgljive podatke, prenehala je pa tudi zakonita podlaga za nadaljne preizkuse. Vsled tega je oblastni odbor nadaljne zdravljenje s Poljšakovimi preparati v splošni bolnici ukinitil.

V Mariboru, 14. septembra 1928.

Oblastni odbor marib. oblasti.

V nemškem listu »Marburger Zeitung« so izšle izjave zdravnikov dr. Černiča, dr. Robiča in dr. Benčana. Na te izjave je dal g. Poljšak v nedeljskem »Slovencu« ta-le odgovor:

Ravnokar sem prečital izjavo treh zdravnikov, katero so objavili v »Marburger Zeitung« od 15. septembra. Glede objave gori imenovanega časopisa izjavljam sledeče:

V Maribor me je povabil g. primarij dr. Černič. Odzval sem se povabilu. Sklenil sem v navzočnosti g. dr. Černiča pogodbo pri oblastnem odboru, da mi bodo gg. primariji odkazali v svrhu preizkušnje: lažje, srednje in težke slučaje — nikakor pa ne najtežjih (smrtnih). Pri prevzemu bolnikov se je pa že kršila pogodba, ker sem dobil nakazane skoro samo težke slučaje.

Za zdravljenje najlažjih slučajev je bila določena doba treh mesecev. Vsi lažji slučaji: psoriasis, lupus in par težkih slučajev raka so tik pred popolnim ozdravljenjem in baš v tej odločilni fazi so zdravniki komisije: dr. Černič, dr. Robič in dr. Benčan podali v časopis izjavo o popolnem izjalovljenju mojega zdravljenja. Ta omenjena časopisna izjava teh treh zdravnikov ni popolna, ker manjkajo izjave še sledečih članov pregledne komisije: gg. oblastnega zdravniškega inšpektorja dr. Drnovškega, kirurga dr. Korenčana, primarija g. dr. Harpfa in zdravnikov dr. Tajnškega, dr. Papeža in dr. Vilimeka.

Sploh pa pozivam vsakega, ki ne bi verjel v moje zdravilno sredstvo, naj se obrne na meni v mariborski bolnici zaupane pacijente.

A. Poljšak.

Kakor je iz teh izjav razvidno, si nasprotujeta dve skupini zdravnikov. Ta spor je znanstven in se mi v

njega ne moremo vmešavati. Želimo pa, da bi se ta zadeva obravnavala od obeh skupin zdravnikov s strogo znanstvenega stališča in da bi bil uspeh zdravljenja dosežen, četudi zdravila ni iznašel kak zdravnik sam. Kako se bo zadeva naprej razvijala, bomo poročali, ker vemo, da vlada o stvari vsesplošno zanimanje.

GOSPODARSTVO

Odpiranje trgovin ob pol osmih je nekaj novega za našega kmeta. Da se odpirajo trgovine po mestih še le ob pol osmih, se nam ne zdi čudno, toda na deželi pa tega le ne bi bilo treba. Pomisliti je, da gremo kmečki ljudje, če imamo kaj opravkov v trgovini, zjutraj zgodaj z doma, gremo k maši in nato bi radi takoj v trgovini opravili in šli domov. Zdaj pa naj do pol osmih čakamo! Je res nerodno! Trgovci pravijo, da je to zaradi pomočnikov, ki ne smeje preje začeti delati. Vem pa, da bi trgovci sami radi odprli trgovino in sami radi postregli kupovalcem, pa naj veljajo one ure za trgovske pomočnike in učence, trgovci sam pa naj sme delati tudi čez te ure, ako se mu ljubi! Pa moja priprosta glava vseh različnih paragrafov ne razume, samo to vem, da bi za nas kmetijske ljudi, ki tudi ob delavnikih hodimo v cerkev, bilo zelo ugodno, da bi smele biti trgovine bolj zgodaj odprte! Prosim tisto oblast, ki ima pravico o tem odločati, da ustreže kmetickemu prebivalstvu. — Tako slove pismo, ki smo ga prejeli od našega kmetijskega somišljenika. Objavljamo ga, ker smatramo, da je to splošna želja kmetijskega ljudstva in tudi trgovcev na deželi!

Hmeljarjem! Hmeljska kupčija le polagoma napreduje. Cene so primeroma nizke, a nekateri pridelovalci ga takoj niti prodati ne morejo, ozir. se ponujajo za hmelj le smešno nizke cene. To priliko hočejo nekateri izkoriščevalci ljudstva izrabiti in pošiljajo okrog pridelovalcev-hmeljarjev svoje agente ali pa se po časnikih ponujajo, da bi jim hmeljarji izročili hmelj v takozvano komisijsko prodajo. Ker so pa lansko leto doživeli nekateri hmeljarji na ta način prodaje bridko razočaranje, je naša dolžnost, da ta način prodaje hmeljarjem najodločneje odsvetujemo! Če bi se pa za komisijsko prodajo hmeljarji vendar le odločili, naj se popreje natančno prepričajo, komu izročijo svoje blago, to je: izročiti ga morajo v komisijo le dobro poznanim, poštenim in zanesljivim ljudem, nikar pa naj ne izročajo nepoznanim spekulantom, ki ne morejo jamčiti za pošteno plačilo in naj ti spekulanti še tako sladko govorijo.

Cena našega hmelja v tujini. Po zadnjih poročilih plačujejo naš hmelj na tujih tržiščih po Din 47—54 za 1 kg, za kar bi seveda v Sloveniji bile cene lahko visoke vsaj 30—40 Din za 1 kg. Želeti pa je, da se cena vsaj malo zviša!

Sadni trg. Sadje, posebno v Slov. goricah, je razmeroma dobro obrodiло. Za izbrano blago je tudi močno povpraševanje. Cene so stalne, slabše sadje, neobrano po 2 Din, obrano po 3 Din in čez.

»Sadje v gospodinjstvu«, poučna knjiga, kako doma sadje dobro uporabljati, se dobi v knjižarni Tiskarne sv. Cirila v Mariboru za 24 Din.

Kakšna bo vinska letina? Morda nikdar tako kot letos bo vinski pridelek — zelo različen! Suša in sedanja moča vplivata na razvoj grozdja predvsem po legah. Kjer je suša dobila preveliko moč, je grozdje zaočalo v razvoju in se speklo. Tam bo malo vina in bo kislo. Posebno zelo strme lege so prizadete. V legah, kjer ni suša tako škodovala, se pričakuje dobro blago. Vse pa je seveda odvisno od vremena. Če deževje, ki je bilo sicer potrebno vsesplošno, a tudi za vinograde, ne preneha, je nevarnost, da bi ljudje začeli prezgodaj trgati. Kdor le ima pogum, naj čaka s trgatvijo, ker bo lepo vreme popravilo to, kar bi deževje morda škode naredilo.

Koliko bankovcev kroži v naši državi? Po zadnjem izkazu kroži v naši državi bankovcev za 5719 milijonov Din. Ta svota se je od avgusta do danes zvišala za približno 300 milijonov dinarjev, kar povzroča živahnejša trgovina.

Vrednost denarja: Nemška marka 13.57 D, švicarski frank 11 Din, avstrijski šiling 8.02 Din, angleški funt 276.— Din, ameriški dolar 56.90 Din, francoski frank 2.23 Din, češka krona 1.69 Din, laška lira 2.97 Din.

Tržne cene v Mariboru dne 15. sept. 1928. Goveje meso od 10 do 18 Din 1 kg, teletina od 15 do 22.50 Din, Svinjina: 1 kg prašičjega mesa od 15 do 30 Din, sala od 20 do 24 Din, črevne masti od 12 do 16 Din, sveže slanina od 22 do 25 Din, papricirane od 28 do 32 Din, prekajene od 28 do 32 Din, masti od 28 do 30 Din, prekajenega mesa od 22 do 32 Din, gnjati od 32 do 36 Din. Drobica: 1 kg ovčjega mesa 12 Din. Kože: 1 komad konjske kože od 170 do 300 Din, 1 kg goveje kože od 17 do 19.50 Din, telečje kože od 26 do 29 Din, svinjske kože od 10 do 11 Din, gornjega usnja od 55 do 130 Din, podplatov od 50 do 95 Din. Perutnina: 1 komad piščanca majhnega 15 do 20 Din, večjega 20 do 30 Din, kokoši 30 do 40 Din, race 30 do 55 Din, gosi 70 do 80 Din, purana 80 do 130 Din, zajca domačega 5 do 40 Din. Mleko in maslo, sir in jajca: 1 liter mleka 2 do 3 D, 1 liter smetane 10 do 14 Din, 1 kg surovega masla 50 do 60 Din, 1 kg kuhanega masla 44 Din, 1 sirček 3 do 5 Din, 1 jajce 1.25 do 1.50. Sadje: 1 kg jabolk 3 do 6 Din, sliv 3 do 6 Din, breskev 14 do 16 Din, hrušk 4 do 7 Din, 1 limona 0.50 do 1.50 Din, 1 kg orehov 10 Din, luščenih 36 Din, maka 16 do 18 Din. Žito: 1 kg pšenice, rži, ječmena ali ovsa 3 Din, koruze in prosa 3.50 Din, ajde 2.50 do 3 Din, fižola 5 do 6 Din, graha in leče 14 Din. Krma: 1 q kislega sena 100 do 160 Din, pšenične slame 55 do 60 Din. Kurivo: 1 m³ trdih drv 140 do 150 Din, mehkih drv 105 do 120 Din, 1 q premoga trboveljskega 40 do 50 Din, velenjskega 24 do 28 Din.

Mariborsko sejmsko poročilo z dne 14. 9. 1928. Na sejmu je bilo 171 svinj, cene so bile sledeče: mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 110—125 Din, 7—9 tednov stari 225—250 Din, 3—4 mesece stari 360—450 Din, 5—7 mesecev 480—500 Din, 8—10 mesecev 550—650 Din, 1 leto stari 1000—1300 Din, 1 kg žive teže 10—12.50 Din, 1 kg mrtve teže 16 do 18 Din. Prodanih je bilo 154 svinj.